

ODBORNÉ STANOVISKO

HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU OBCE SEMEROVO ZA ROK 2019

V zmysle § 18f ods. 1 písmeno c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu obce Semerovo za rok 2019.

Odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu obce Semerovo za rok 2019 (ďalej len "stanovisko") som spracoval na základe spracovaného návrhu záverečného účtu obce Semerovo za rok 2019.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Návrh záverečného účtu obce Semerovo za rok 2019 je predložený na prerokovanie obecného zastupiteľstva v zákonom stanovenej lehote, t.j. do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu obce Semerovo za rok 2019 je spracovaný v súlade so zákonom č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh záverečného účtu bol verejne prístupný na úradnej tabuli a internetovej stránke obce v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods.2 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. a s § 16 ods.9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

3. Dodržanie povinnosti auditu zo strany obce

V zmysle § 16 ods.3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je obec povinná si dať overiť účtovnú závierku a dodržiavanie ostatných povinností hospodárenia. Táto povinnosť v súčasnosti nebola splnená, nakoľko podľa § 19 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve je povinnosť dať si overiť účtovnú závierku audítorom do 1 roka od skončenia účtovného obdobia. K overeniu účtovnej závierky a dodržiavania ostatných povinností hospodárenia si audítor vyžiadala schválené celoročné hospodárenie.

4. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods.5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a to:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou
- b) bilanciu aktív a pasív
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu
- e) prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 v členení podľa jednotlivých príjemcov

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších zmien, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

B. ZOSTAVENIE NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Obec pri zostavení návrhu záverečného účtu postupovala podľa § 16 ods.1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovala do záverečného účtu. V súlade s § 16 ods. 2 obec finančne usporiadala svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytla prostriedky svojho rozpočtu, ďalej usporiadala finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu.

1. Rozpočtové hospodárenie obce

Podľa zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov má obec povinnosť zostaviť svoj rozpočet a pred schválením ho zverejniť zákonným spôsobom. Viacročný rozpočet obce Semerovo na roky 2019 – 2021 (ďalej len „rozpočet“) bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Semerovo č. VIII./2/2019 dňa 11.01.2019. Obec zostavila rozpočet na rok 2019 v súlade s § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Rozpočet obce na rok 2019 bol zostavený a schválený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený a schválený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový. Pri zostavovaní rozpočtu obec plánovala vykryť schodok kapitálového rozpočtu prebytkom finančných operácií a bežného rozpočtu.

V zmysle § 12 ods.3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec vykonala zmeny v rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov a výdavkov resp. úpravu výdavkov v rámci schváleného rozpočtu. Schválený rozpočet bol v priebehu rozpočtového roka 2019 zmenený tromi rozpočtovými opatreniami.

1.1 Rozpočtové hospodárenie obce Semerovo v roku 2019

Hospodárenie obce v roku 2019 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka 1 - Výsledok rozpočtového hospodárenia obce za rok 2019

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu v EUR	Čerpanie rozpočtu v %
<u>Bežný rozpočet</u>				
Príjmy	984 959,00	1 077 667,00	1 086 563,38	100,83
Výdavky	961 027,00	1 043 842,00	1 010 605,23	96,82
Prebytok bežného rozpočtu	23 932,00	33 825,00	75 958,15	
<u>Kapitálový rozpočet</u>				
Príjmy	250,00	69 450,00	9 000,00	12,96
Výdavky	58 082,00	177 905,00	64 729,20	36,38
Schodok kapitálového rozpočtu	-57 832,00	-108 455,00	-55 729,20	
<u>Finančné operácie</u>				
Príjmy	37 000,00	77 730,00	2 829,90	3,64
Výdavky	3 100,00	3 100,00	3 108,44	100,27
Prebytok finančných operácií	33 900,00	74 630,00	-278,54	

Z analýzy hospodárenia vyplýva, že obec Semerovo skončila rozpočtové hospodárenie v roku 2019 nasledovne:

- a) v bežnom rozpočte dosiahlo prebytok vo výške 75 958,15 €
- b) v kapitálovom rozpočte dosiahlo schodok vo výške 55 729,20 €
- c) rozdiel medzi príjmovými a výdavkovými finančnými operáciami predstavuje ku koncu roka 2019 čiastku – 278,54 €.

Celkový výsledok rozpočtového hospodárenia obce za rok 2019 po započítaní finančných operácií je prebytok vo výške 19 950,41 €. Treba však zdôrazniť, že vo výsledku rozpočtového hospodárenia sú započítané aj nevyčerpané účelové prostriedky z minulých rokov vo výške 11 952,49 €, ktoré možno použiť iba na účel, na ktorý boli poskytnuté. Konečný výsledok rozpočtového hospodárenia obce je teda prebytok vo výške 7 997,92 EUR.

Tabuľka 2 - Výsledok rozpočtového hospodárenia obce za rok 2018

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu v EUR	Čerpanie rozpočtu v %
<u>Bežný rozpočet</u>				
Príjmy	917 108,00	996 813,00	1 007 716,09	101,09
Výdavky	890 104,00	996 813,00	967 559,79	97,06
Prebytok bežného rozpočtu	27 004,00	0	40 156,30	
<u>Kapitálový rozpočet</u>				
Príjmy	250,00	195 250,00	224 988,35	115,23
Výdavky	60 000,00	281 400,00	295 595,40	105,04
Schodok kapitálového rozpočtu	-59 750,00	-86 150,00	-70 607,05	
<u>Finančné operácie</u>				
Príjmy	35 616,00	89 020,00	65 148,79	73,18
Výdavky	2 870,00	2 870,00	2 968,14	103,42
Prebytok finančných operácií	32 746,00	86 150,00	62 180,65	

V porovnaní s predchádzajúcim rozpočtovým obdobím sledujeme v roku 2019 navýšenie bežných príjmov rozpočtu o 7,82 %. V roku 2019 tiež došlo k navýšeniu bežných výdavkov oproti roku 2018 o 4,45 %.

Obrázok 1 - Vývoj bežných príjmov a výdavkov

Aj napriek uvedenému stavu (Obr. 1) bežný rozpočet dosiahol prebytok vo výške 75 958,15 €. Prebytok bežného rozpočtu bol využitý na dofinancovanie schodku kapitálového rozpočtu. Nakoľko výdavky

kapitálového rozpočtu zďaleka prevyšujú jeho príjmy (z dôvodu realizácie rozvojových investičných projektov) je tento schodok nutné vyrovnáť prostredníctvom prebytku ostatných rozpočtov (Obr. 2).

Obrázok 2 - Vývoj kapitálových príjmov a výdavkov

V rámci príjmov finančných operácií sa v predchádzajúcich rozpočtových rokoch odzrkadľuje použitie prostriedkov rezervného fondu na vykrytie straty kapitálového rozpočtu. Z dôvodu, že na vykrytie schodku kapitálového rozpočtu v roku 2019 postačoval prebytok bežného rozpočtu, nedošlo k čerpaniu prostriedkov minulých období cez príjmové finančné operácie (Obr. 3).

Obrázok 3 - Vývoj príjmov a výdavkov finančných operácií

Nakoľko sú kapitálové výdavky vo veľkej miere financované z prebytkov hospodárenia minulých rokov, krivka grafu vývoja finančných operácií zodpovedá krivke vývoja kapitálových výdavkov.

Na základe analýzy vývoja rozpočtového hospodárenia pozitívne hodnotím plnenie príjmov bežného rozpočtu. Pozitívne hodnotím taktiež čerpanie výdavkov kapitálového rozpočtu v súlade s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo s cieľom dosiahnuť ciele a víziu uvedeného dokumentu.

1.2. Analýza plnenia príjmovej časti rozpočtu

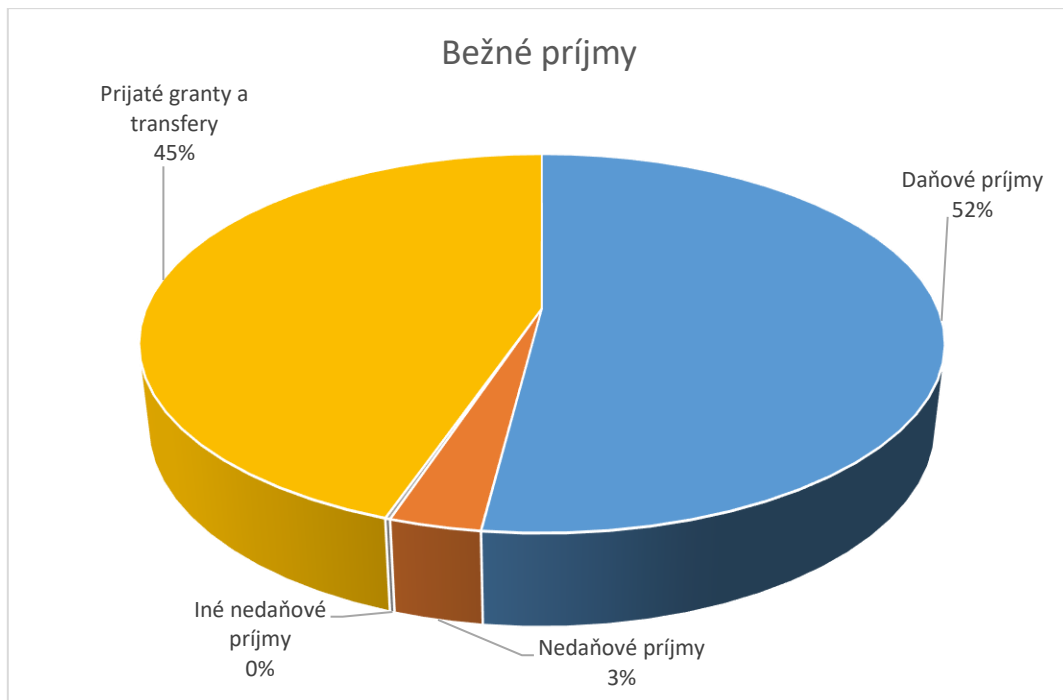
Na základe údajov v tabuľke č. 1 je zrejmé, že objem celkových príjmov schváleného rozpočtu po poslednej zmene predstavoval sumu 1 077 667,00 €. Skutočné plnenie však k 31.12.2019 dosiahlo objem 1 086 563,38 €, teda 100,83 %. Príjmy rozpočtu obce sú rozčlenené nasledovne:

1. Bežné príjmy
 - a. Daňové príjmy
 - b. Nedaňové príjmy
 - c. Iné nedaňové príjmy
 - d. Prijaté granty a transfery
2. Kapitálové príjmy
3. Príjmové finančné operácie

Plnenie bežných príjmov dosiahlo v rámci roka 2019 objem 100,83%. Plnenie v uvedenom objeme hodnotím pozitívne. Plnenie daňových príjmov dosiahlo v komplexnom pohľade úroveň 101,12 %. Najväčší podiel na tomto plnení mal najmä výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve v celkovom objeme 452 109,83 € (101,76%). Plnenie príjmov z miestnych daní a poplatkov za komunálny odpad a drobné stavebné odpady aj napriek snahe a opatreniam zavedených obcou nedosiahlo rozpočtované objemy. Plnenie rozpočtovaných príjmov z dane z nehnuteľnosti dosiahlo 98,37%. Z pohľadu dlhodobého vývoja však pokladám za podstatné práve sledovanie a plnenie príjmov z miestnych daní a poplatkov za komunálny odpad a drobné stavebné odpady. Výber týchto príjmov je priamo v kompetencii miestnej samosprávy.

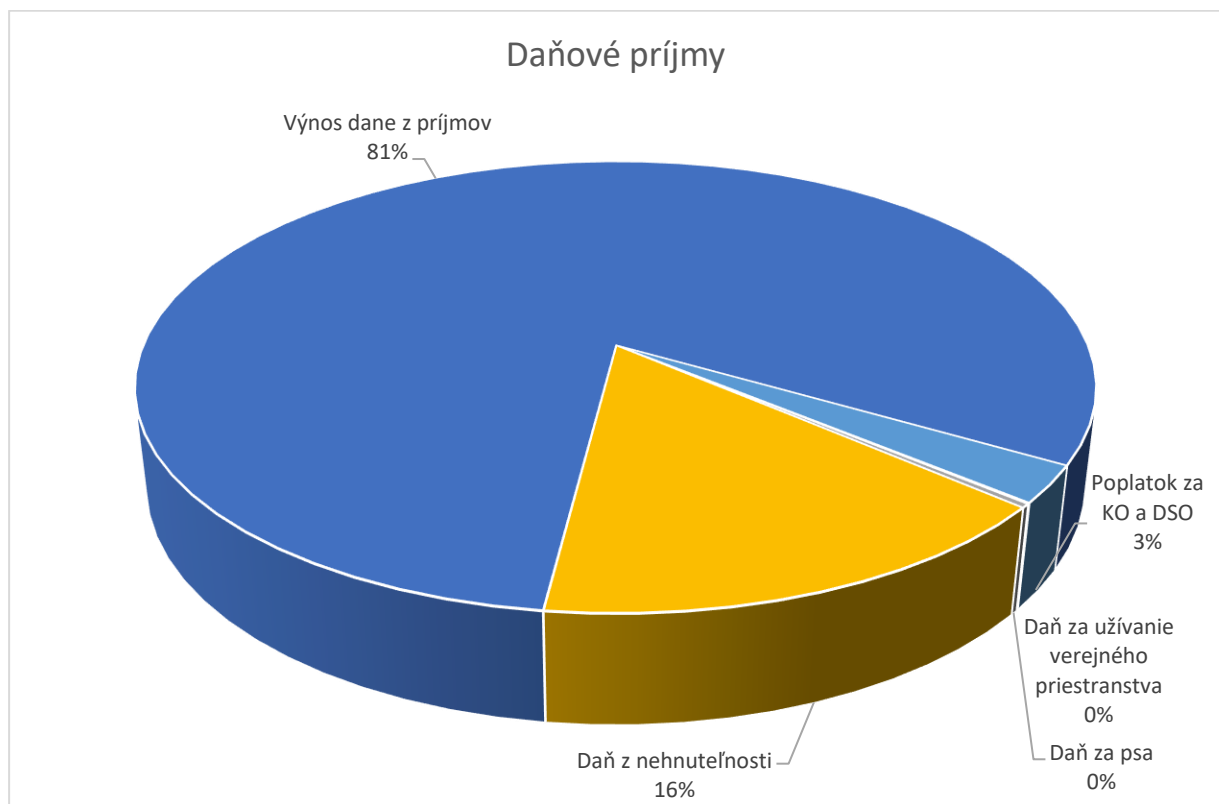
Pomerné zloženie príjmovej časti bežného rozpočtu na základe objemu rozpočtovaných prostriedkov prezentujeme na Obr. 4 , 5.

Obrázok 4 - Pomerné zloženie príjmovej časti bežného rozpočtu

Daňové príjmy tvoria viac ako 50 % bežných príjmov rozpočtu obce Semerovo.

Obrázok 5 - Pomerné zloženie daňových príjmov

Obr. 5 jasne prezentuje zloženie daňových príjmov obce Semerovo. 81 % týchto príjmov je tvorených výnosom dane z príjmov poukázaných územnej samospráve. Objem týchto prostriedkov obec nedokáže priamo ovplyvniť. Avšak 19 % tvoria príjmy z dane z nehnuteľností a poplatku za KO a DSO. Tieto príjmy sú priamo v kompetencii miestnej samosprávy.

K 31.12.2019 obec eviduje pohľadávky v nasledovnom objeme:

- Daň z nehnuteľností – 16 173,81 € (k 31.12.2018: 11 855,90 €)
- Daň za psa – 494,10 € (k 31.12.2018: 567,45 €)
- Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad – 19 761,09 € (k 31.12.2018: 19 649,33 €)

Celková výška pohľadávok na uvedených príjmoch predstavuje 36 429,00 € (k 31.12.2018: 32 072,68 €). V porovnaní z bežnými výdavkami rozpočtu obce v roku 2019 predstavuje výška pohľadávok 3,6 % bežných výdavkov rozpočtu obce. Aj napriek pozitívne hodnoteným opatreniam, ktoré obec realizovala v súvislosti s vymáhaním pohľadávok, odporúčam obecnému zastupiteľstvu venovať tejto problematike pozornosť a znižovať výšku pohľadávok, resp. zaviesť opatrenia na zvýšenie plnenia rozpočtovaných príjmov z uvedených miestnych daní a poplatkov a rovnako sa zamerať na vymáhanie pohľadávok predchádzajúcich období. Ostatné zložky bežných príjmov rozpočtu tvoria nedaňové príjmy obce v celkovej hodnote 33 395,00 €, iné nedaňové príjmy a prijaté granty a transfery na prenesený výkon štátnej správy.

V rámci kapitálových príjmov dosiahlo plnenie schváleného rozpočtu 12,96 %, čo bolo spôsobené neschválením rozpočtovaných kapitálových transferov zo štátnych zdrojov, resp. EŠIF.

1.3 Analýza čerpania rozpočtu výdavkov

Obec v roku 2019 čerpala výdavky nasledovne:

Tabuľka 3 - Prehľad čerpania výdavkov za rok 2019

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu v EUR	Čerpanie rozpočtu v %
Bežné výdavky	961 027,00	1 043 842,00	1 010 605,23	96,82
Kapitálové výdavky	58 082,00	177 905,00	64 729,20	36,38

v porovnaní s rokom 2018:

Tabuľka 4 - Prehľad čerpania výdavkov za rok 2018

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu v EUR	Čerpanie rozpočtu v %
Bežné výdavky	890 104,00	996 813,00	967 559,79	97,06
Kapitálové výdavky	60 000,00	281 400,00	295 595,40	105,04

Na základe zhodnotenia vývoja čerpania rozpočtu bežných výdavkov za uplynulé roky možno konštatovať, že došlo k zvýšeniu bežnej spotreby obce oproti minulému roku.

V rámci čerpania kapitálových výdavkov je v záverečnom účte kvalitne spracovaný prehľad čerpania kapitálových výdavkov podľa účelu. Čerpanie kapitálových výdavkov, t. j. realizácia plánovaných rozvojových projektov je závislá od zdrojov, ktorými sú v súčasnosti najmä kapitálové transfery z rozpočtu EÚ a štátneho rozpočtu. Snahou obce je využiť v maximálnej možnej miere dostupné dotačné zdroje financovania kapitálových výdavkov.

K vlastným zdrojom v priebehu rozpočtového roka patrí najmä prebytok bežného rozpočtu, zdroje peňažných fondov a po skončení rozpočtového roka vytvorený prebytok rozpočtu, ktorý sa používa prostredníctvom peňažných fondov (rezervného fondu).

1.4 Finančné operácie

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.

Cez príjmové finančné operácie sa v roku 2019 zapojili do rozpočtu nevyčerpané účelovo určené prostriedky z roku 2018 (dopravné pre žiakov z obce Čechy, stravné, šj ZŠ, projekt pre ZŠ z roku 2018). Finančné operácie realizované v roku 2019 sú v rámci Záverečného účtu podrobne popísané.

Cez výdavkové finančné operácie sa uhradili splátky istiny návratných zdrojov financovania (úver ŠFRB) v celkovom objeme 3 108,44 €.

1.5 Výsledok hospodárenia

Výsledok rozpočtového hospodárenia sa zisťuje po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledok rozpočtového hospodárenia môže byť prebytok alebo schodok jej rozpočtu. Podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu,
- schodkom rozpočtu je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu.

Pod príjmami a výdavkami rozpočtu sa chápu bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet). Súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu nie sú finančné operácie.

Hospodárenie obce Semerovo v roku 2019 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka 5 - Výsledok hospodárenia za rok 2019

	Čerpanie rozpočtu v EUR
<u>Bežný rozpočet</u>	
Príjmy	1 086 563,38
Výdavky	1 010 605,23
<u>Prebytok bežného rozpočtu</u>	<u>75 958,15</u>
<u>Kapitálový rozpočet</u>	
Príjmy	9 000,00
Výdavky	64 729,20
<u>Schodok kapitálového rozpočtu</u>	<u>- 55 729,20</u>
Výsledok rozpočtového hospodárenia	20 228,95
<u>Finančné operácie</u>	
Príjmy	2 829,90
Výdavky	3 108,44
<u>Schodok finančných operácií</u>	<u>- 278,54</u>
Prebytok rozpočtového hospodárenia	19 950,41

Obec v roku 2019 hospodárila s prebytkom 19 950,41 €. Takto vykázaný prebytok rozpočtu je zistený v súlade s § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Podľa §16 ods. 6 a 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ak možno použiť v rozpočtovom roku v súlade s osobitným predpisom nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, tieto nevyčerpané prostriedky sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní výsledku hospodárenia vylučujú.

Z výsledku hospodárenia sa tak vylučujú nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo ŠR, z rozpočtu EÚ alebo na základe osobitného predpisu, ktoré možno použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku vo výške 11 952,49 €.

Tieto prostriedky budú použité v nasledujúcom rozpočtovom roku 2020 v súlade s ustanovením § 8 odsek 4 a 5 zákona č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2. Bilancia aktív a pasív

Celková hodnota majetku obce k 31.12.2019 bola 1 591 399,26 € (k 31.12.2018: 1 610 318,46 €). Najvyšší podiel na hodnote majetku obce má dlhodobý hmotný majetok v objeme 1 073 112,71 €. V porovnaní s rokom 2018 obec zaznamenala medziročný pokles hodnoty majetku o 18 919,38 €.

2.1 Bilancia pohľadávok

Zo záverečného účtu vyplýva, že stav pohľadávok obce Semerovo k 31.12.2019 po lehote splatnosti je 37 987,00 € (spolu daňové a nedaňové), čo predstavuje nárast oproti minulého roku o cca 12,39 %. Ako sme už uviedli vyššie, aj napriek úkonom smerujúcim k vymáhaniu nedoplatkov ich objem medziročne rastie. Z celkového stavu pohľadávok po lehote splatnosti najvyšší podiel pripadá na pohľadávky z dani za nehnuteľnosti a poplatku za TKO.

Na základe uvedených skutočností odporúčam pokračovať v zavedených opatreniach, prispieť k ich zefektívneniu resp. rozšíreniu, aby takýmto spôsobom obec neprichádzala o pomerne značnú časť svojich bežných príjmov, ktoré môžu byť využité na potrebné výdavky do menej podporovaných resp. podfinancovaných oblastí.

2.2 Bilancia záväzkov, stavu a vývoja dlhu

Dlhodobé záväzky obce k 31.12.2019 dosiahli výšku 55 919,68 €. Jedná sa o záväzky s dobou splatnosti dlhšou ako 1 rok a v uvedenej sume sú zaúčtované nesplatené úvery voči ŠFRB (54 870,89 €), záväzky zo sociálneho fondu (526,79 €) a záväzky z finančnej zábezpeky na nájomné v bytovkách (522,00 €). V krátkodobých záväzkoch (23 821,97 €) sú zahrnuté najmä záväzky voči dodávateľom, záväzky z úverov ŠFRB splatné do jedného roka, záväzky voči zamestnancom, poisťovniam, daňovému úradu a iné.

Stav záväzkov z bankových úverov k 31.12.2019 bol vo výške 0 €. Do sumy bankových úverov nie sú započítané úvery zo Štátneho fondu rozvoja bývania so stavom k 31.12.2019 v celkovej výške , ktoré sa splácajú vo forme časti nájomného od nájomníkov bytov.

C. ZÁVER

Návrh záverečného účtu obce Semerovo za rok 2019 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh záverečného účtu obce Semerovo za rok 2019 bol v zmysle § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zverejnený najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým.

Vzhľadom na vyššie uvedené odporúčam Obecnému zastupiteľstvu v Semerove

schváliť celoročné hospodárenie bez výhrad.

V Semerove dňa 10.04.2020

Ing. Branislav Arpáš

hlavný kontrolór obce Semerovo